

Bijlage: Achtergrondinformatie bij raadsvoorstel Uitbesteding gemeentelijke belastingen

Uitvoering van belastingtaken

Door het jaarlijks terugkerende karakter van de belastingen en de verschillende specialismes die binnen het belastingproces nodig zijn (zoals het taxeren van woningen en niet-woningen, juridische bezwaar afhandeling, financieel, administratief, technische werkzaamheden), zijn steeds meer gemeenten voor de heffing en inning van belastingen een samenwerking met omliggende gemeenten en/of het waterschap aangegaan (in een GR). Inmiddels voert ruim 75% van de gemeenten in Nederland de heffing en inning van gemeentelijke belastingen niet meer zelf uit, maar middels een samenwerkingsverband met omliggende gemeenten en/of het waterschap. Doel van de samenwerking is, naast een kostenbesparing door schaalvergroting en procesoptimalisatie, ook kwetsbaarheden te voorkomen, de dienstverlening voor inwoners en bedrijven te kunnen optimaliseren en naderende ontwikkelingen beter het hoofd te kunnen bieden.

Zowel uit de praktijk als uit onderzoek van het COELO (Centrum voor Onderzoek voor de Economie van Lokale Overheden, onderdeel van Rijksuniversiteit Groningen) blijkt dat samenwerkingsverbanden op het gebied van belastingen de afgelopen jaren een flinke professionaliseringsslag hebben doorgemaakt. Dit beeld wordt bevestigd door de Waarderingskamer (onafhankelijk toezichthouder gemeentelijke belastingen/Wet WOZ, Ministerie van Financiën).

Het al dan niet aansluiten bij een samenwerkingsverband is een bestuurlijke keuze. Daarbij kunnen andere afwegingen dan de bedrijfsmatige een rol spelen. In Ridderkerk heeft in 2017 voor het laatst een bestuurlijke afweging plaatsgevonden over het in eigen huis houden van de belastinguitvoering. Op dit moment is er behoefte aan een bevestiging van het standpunt. Enerzijds vanwege het feit dat er investeringen nodig zijn om de continuïteit te kunnen waarborgen en anderzijds omdat er wijzigingen zijn in de context waartegen besluitvorming destijds heeft plaatsgevonden. Zoals de komst van de Wnra per 1 januari 2020 (mens volgt werk).

SVHW

Er zijn diverse belastingsamenwerkingsverbanden in en om onze regio actief. De inwoners en bedrijven van Ridderkerk vallen binnen het belastinggebied van het Waterschap Hollandse Delta. Het Waterschap is aangesloten bij Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW). Via SVHW ontvangen de Ridderkerkse inwoners en bedrijven dus al een aanslag. Het onderzoek naar het al dan niet uitbesteden van belastingen heeft zich gericht op SVHW.

Het SVHW is een gemeenschappelijke regeling voor de lokale belastingen met als deelnemers Waterschap Hollandse Delta en 13 gemeenten. De deelnemers bepalen zelf welke belastingen er worden geheven en stellen zelf de tarieven en verordeningen vast. Ten aanzien van data en de verwerking van (persoons)gegevens worden afspraken vastgelegd.

Door samenwerking en schaalgrootte voert SVHW haar taken efficiënt uit, waardoor de kosten voor het heffen en innen van belastingen laag zijn. Daarbij wordt de continuïteit van de bedrijfsvoering geborgd en de kwetsbaarheid van het belastingproces verminderd.

Directe sturing

Er is een tendens om juist ook zaken nabij te organiseren met maximale invloed. Bestuurlijk wordt kritisch gekeken naar een aantal samenwerkingsverbanden. Dit heeft betrekking op de onderdelen nabijheid, slagkracht, grip en gemeentelijke kleur. Door de aanwezigheid en invulling van de rol van regie-contactfunctionaris/accounthouder geven wij invulling aan deze behoefte.

Dienstverlening naar inwoners

De afgelopen jaren heeft ruim 75% van de gemeenten de belastinguitvoering ondergebracht in een samenwerkingsverband en dit aantal neemt alleen maar toe. Inmiddels zijn deze samenwerkingsverbanden geprofessionaliseerd. De kinderziekten zijn eruit. Processen zijn geoptimaliseerd. De dienstverlening is op orde. Sterker nog, op diverse onderdelen heeft men de dienstverlening naar inwoners en bedrijven verder geoptimaliseerd dan gemeente Ridderkerk. Ook op het gebied van klanttevredenheid zijn zichtbare sprongen gemaakt de afgelopen jaren.

De onafhankelijk toezichthouder Waarderingskamer beoordeelt de werkzaamheden van SVHW de afgelopen jaren aaneengesloten met het oordeel Goed.

Databeheer is kerntaak gemeente

De samenwerkingsverbanden hebben hun core business bepaald. De focus ligt op de heffing en inning van belastingen en de onderliggende werkzaamheden en bijbehorende dienstverlening verder optimaliseren. En het zo goed mogelijk inspelen op de diverse naderende ontwikkelingen op het gebied van lokale belastingen. De data blijft eigendom van de gemeente.

Nieuw beleid/beleidswijzigingen

De lokale heffingen staan in onze gemeente de afgelopen tijd redelijk in de belangstelling van de politiek. Diverse beleidswijzigingen zijn de afgelopen periode onderzocht en doorgevoerd. Het is uiteraard van belang dat dit mogelijk blijft, ongeacht waar de uitvoering van belastingheffing precies wordt belegd. Gelukkig speelt dit niet alleen bij de gemeente Ridderkerk. Diverse gemeenten hebben behoefte aan de herijking van hun beleid en regelmatig worden wijzigingen in de lokale lasten doorgevoerd. Uit navraag bij SVHW is gebleken dat wensen voor nieuw beleid (hiermee wordt niet bedoeld de vaststelling van de tarieven, maar fundamentele systeemwijzigingen) tot en met uiterlijk september voorafgaand aan het volgende belastingjaar door hen kan worden verwerkt. Daarnaast is maatwerk, zoals bijvoorbeeld het opnemen van het gemeentelogo op de aanslag, zonder meerkosten mogelijk. Voor de goede orde; (belasting)beleid dient wel door de gemeente zelf opgesteld te worden, het samenwerkingsverband zorgt, na bestuurlijke vaststelling, voor de implementatie en uitvoering (lees: heffing) van het beleid.

Frictiekosten/overnemen van personeel

Sinds 1 januari 2020 is een wettelijke wijziging van kracht met betrekking tot de rechten van overheidspersoneel. Door de Wet Normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) zijn ambtenaren voortaan werknemer. Ze hebben een arbeidsovereenkomst in plaats van een aanstelling en het gewone arbeidsrecht is zoveel mogelijk op hen van toepassing.

Ten aanzien van het uitfasen van werkzaamheden door een gemeente naar een samenwerkingsverband is dit van belang. Overheidspersoneel gaat voortaan van rechtswege mee over bij "overgang van

onderneming". Mens volgt werk/taak. Concreet betekent dit dat de ontvangende partij naast de werkzaamheden ook de medewerkers over moet nemen. De medewerker behoudt zijn rechten en voor de gemeente ontstaan geen frictiekosten.

In de voorbereiding van dit voorstel heeft concrete afstemming hierover plaatsgevonden met SVHW. Mede door een aantal openstaande vacatures en naderende uitstroom van een aantal medewerkers als gevolg van pensionering, is SVHW graag bereid de medewerkers van Team Belastingen Ridderkerk kosteloos mee over te nemen.